

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2017CC489 c (tweede aanvraag)

datum uitspraak 19/04/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken,
advocaat te Breda.

te voldoen door:

de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga,
gevestigd te Oudenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 *verloop van de eerste compensatieprocedure* (broeder [naam] en broeder [naam])
Naar aanleiding van een eerder door verzoeker ingediend verzoek tot compensatie heeft de Compensatiecommissie - op basis van het advies van de Klachtencommissie d.d. 24 oktober 2013 met zaaknummer 2012T937 (3) en het advies van de Klachtencommissie d.d. 17 december 2013 met zaaknummer 2012T937 (2) in welke adviezen het seksueel misbruik gegrond is verklaard dat verzoeker door [naam] (hierna: broeder [naam]) en door wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) was aangedaan - op 5 juni 2014 een advies uitgebracht (met zaaknummer 2014CC489). In dat advies heeft de Compensatiecommissie verweerder geadviseerd om aan verzoeker een bedrag van €7.500,- te betalen op basis van een indeling in categorie 2. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 5 juni 2014, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

1.2 *verloop van de onderhavige (tweede) compensatieprocedure*

Op 9 februari 2017 is ter griffie van de Compensatiecommissie het aanvullende aanvraagformulier ontvangen voor het verkrijgen van compensatie wegens (aanvullend) vastgesteld seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Nederland. Het betreft seksueel misbruik dat verzoeker als minderjarige door wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) is aangedaan. Als bewijs van dit aanvullende seksueel misbruik is meegestuurd het advies van de Klachtencommissie d.d. 21 november 2016 met zaaknummer '2012T937 (1) na herziening'. Bij brief van 22 december 2016 heeft verweerder verklaard ook dit advies van de Klachtencommissie te zullen overnemen.

1.3 De secretaris van de Klachtencommissie heeft op 20 februari 2017 telefonisch gesproken met mr. Van Berkcel. De inhoud van dit telefoongesprek is per mail van 17 maart 2017 aan beide partijen bevestigd.

1.4 Het door verweerder ingevulde antwoordformulier dat betrekking heeft op het onderhavige aanvullende verzoek tot compensatie is door de griffie ontvangen.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder hebben zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier, waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Vaststaande feiten in de eerste Compensatieprocedure:

In de eerste compensatieprocedure is de Compensatiecommissie voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie uitgegaan van de feiten en omstandigheden, zoals die door de Klachtencommissie in de onder 1.1. genoemde adviezen waren vastgesteld en gegrond bevonden. De Compensatiecommissie heeft deze feiten en omstandigheden aldus samengevat in haar advies van 5 juni 2014:

Citaat: "Misbruik algemeen

Verzoeker is omstreeks 1968 - 69 door zijn ouders op het internaat [internaat] geplaatst. Hij heeft vanaf zijn zesde klas van de lagere school tot ongeveer de vijfde klas van het atheneum op dit internaat verbleven. Verzoeker is op het internaat zowel door broeder [naam] als door broeder [naam] seksueel misbruikt.

Misbruik door broeder [naam] (advies Klachtencommissie van 24 oktober 2013)

Toen verzoeker in de brugklas kwam, was [naam] (hierna: broeder [naam]) zijn groepsleider. Hij heeft verzoeker seksueel misbruikt. Broeder [naam] had als hobby fotografie. Broeder [naam] heeft verzoeker overgehaald om mee te werken aan een fotosessie die plaats diende te vinden in bad. Verzoeker stemde -ondanks zijn bedenkingen- toe, omdat hij zijn zwembroek aan mocht houden in het bad. Al met al is aannemelijk geworden dat broeder [naam] verzoeker in bad heeft gefotografeerd. Broeder [naam] sloot nadien de badkamer deur af en vervolgens heeft broeder [naam] verzoeker over zijn rug en billen betast. Daarbij heeft hij ook meermalen de geslachtsdelen van verzoeker betast. Het seksueel misbruik heeft zich eenmaal voorgedaan. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik twaalf jaar oud.

Misbruik door broeder [naam] (advies Klachtencommissie 17 december 2013)

Verzoeker is door wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) seksueel misbruikt. Broeder [naam] was werkzaam op de ziekenzaal. Toen verzoeker voor een periode van twee of drie dagen op de ziekenzaal lag, heeft broeder [naam] diverse keren de temperatuur opgenomen bij verzoeker. Broeder [naam] ging dan eerst uitgebreid over de rug van verzoeker wrijven, zodat het temperaturen niet teveel pijn zou doen. Tijdens het temperaturen wreef broeder [naam] steeds over de billen van verzoeker. Broeder [naam] raakte verzoeker meer aan dan nodig zou zijn geweest. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik elf jaar oud.”

Dit seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 5 juni 2014 ingedeeld in categorie 2.

2.2 Vaststaande feiten in de onderhavige tweede Compensatieprocedure:

Voor de beoordeling van de onderhavige, tweede aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies van 21 november 2016 (met zaaknummer ‘2012T937 (1) na herziening’) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in dit advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de periode 1969 tot 1973 veelvuldig seksueel misbruikt door broeder [naam]. Broeder [naam] was de groepsleider van verzoeker en hield toezicht bij de doucheruimtes. Broeder [naam] zat bij de ingang van de doucheruimtes aan een tafeltje en droeg verzoeker op om de deur van de douchecabine open te laten. Wanneer iedereen in zijn douchecabine was, kwam broeder [naam] ongezien bij verzoeker in zijn douchecabine naar binnen. Aldaar heeft broeder [naam] verzoeker seksueel misbruikt. Het seksueel misbruik bestond uit:

- het betasten van verzoekers geslachtsdelen door broeder [naam];
- het aftrekken van verzoeker door broeder [naam];
- het oraal bevredigen van verzoeker door broeder [naam];
- het met de vingers anaal penetreren van verzoeker door broeder [naam];
- meerdere pogingen van broeder [naam] om met zijn penis verzoeker anaal te penetreren;

Ook werd verzoeker door broeder [naam] er toe gebracht zichzelf te bevredigen. Twee keer heeft verzoeker seksuele handelingen moeten verrichten bij broeder [naam] en met een medeleerling. Dit betrof het moeten betasten en aftrekken van broeder [naam] door verzoeker, het moeten betasten en aftrekken van een medeleerling door verzoeker en het moeten dulden dat verzoeker door een medeleerling werd betast en afgetrokken en met de vingers anaal werd gepenetreerd.

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van het aanvullende seksueel misbruik, zoals onder 2.2 vermeld, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het advies van de Klachtencommissie d.d. 21 november 2016 (met zaaknummer ‘2012T937 (1) na herziening’). Ook is ontvangen de beslissing van verweerder, waarin voornoemd advies van de Klachtencommissie wordt overgenomen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is in zijn totaliteit sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling

Voor de categorie-indeling dient het totale verzoeker aangedaan seksueel misbruik te worden beoordeeld. Het gaat om de vraag in welke categorie het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, dient te worden ingedeeld. Daarom dient zowel het seksueel misbruik, zoals onder 2.1 genoemd (en dat de basis vormde voor het eerste advies van de Compensatiecommissie d.d. 5 juni 2014), alsmede het seksueel misbruik dat in de onderhavige (tweede) procedure aan de orde is, zoals onder 2.2 genoemd, als uitgangspunt te worden genomen.

Alleen al afgaande op het seksueel misbruik dat verzoeker door broeder [naam] is aangedaan, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het seksueel misbruik heeft gedurende lange tijd te weten vier jaren veelvuldig plaats gevonden;
- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 12 jaar;
- Het misbruik bestond uit het betasten van geslachtsdelen, aftrekken, orale bevredigen,, anale penetratie met de vingers anaal, meerdere pogingen van broeder [naam] om met zijn penis verzoeker anaal te penetreren,, aanzette tot masturbatie en het verrichten van seksuele handelingen bij broeder [naam] en een medeleerling;
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het thuis was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

Het seksueel misbruik dat verzoeker door de broeders [naam] en [naam] is aangedaan, heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 6 juni 2014 ingedeeld in categorie 2, zoals bedoeld in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling.

Voorgaande brengt (met in achtneming van het vermelde onder 3.2) met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de broeders [naam], [naam] en [naam] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

overwegingen Compensatiecommissie

4.2 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de Toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.3 Verzoeker heeft op het aanvraagformulier niet aangegeven eventuele vermogensschade te willen onderbouwen. Aangezien verzoeker op grond van artikel 19 van de Compensatiecommissie wel gelegenheid moet worden geboden tot onderbouwing van eventuele vermogensschade, heeft de secretaris van de Compensatiecommissie 20 februari 2017 zekerheidshalve telefonisch gesproken met mr. Van Berckel. Desgevraagd bevestigde mr. Van Berckel namens verzoeker dat hij om hem moverende redenen eventuele vermogensschade niet nader wenste te onderbouwen. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat geen aanleiding bestaat om te komen tot een advies om vermogensschade te vergoeden.

4.4 Uiteraard kan verzoeker wel aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding voor smartengeld, voor het seksueel misbruik dat hem is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' is aangemerkt. Alle feiten en omstandigheden afwegend, waaronder de aard, omvang en frequentie van het seksueel misbruik en het feit dat sprake was van meerdere, te weten in totaal drie daders, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,-- voor immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden. Aangezien door verweerder reeds een bedrag van €7.500,-- aan verzoeker is betaald, resteert in deze tweede compensatieprocedure een te adviseren bedrag van €37.500,-- dat aan verzoeker dient te worden betaald.

4.5 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.282,58 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling van oordeel deze kosten integraal voor vergoeding in aanmerking komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €37.500,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.282,58 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B.H. (voorzitter), mr. J.M. van de L/ en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/04/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter